

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/sledztwa/akty-oskarzenia/173028,389-Akt-oskarzenia-przeciwko-Januszowi-S.html>
01.03.2026, 02:36

389. Akt oskarżenia przeciwko Januszowi Ś.

W dniu 20 września 2022 roku Oddziałowa Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Poznaniu skierowała do Wojskowego Sądu Garnizonowego w Poznaniu akt oskarżenia przeciwko byłemu prokuratorowi Wojskowej Prokuratury Rejonowej w Zielonej Górze Januszowi Ś.

Januszowi Ś. zarzucono, że w dniu 20 września 1951 roku w Zielonej Górze podżegał skład orzekający Wojskowego Sądu Rejonowego w Zielonej Górze do wydania wyroku skazującego na karę długoletniego więzienia oskarżonego Jana K. za rozpowszechnianie fałszywych wiadomości „godzących w sojusz polsko-radziecki”, mogących wyrządzić istotną szkodę interesom Państwa Polskiego, podczas gdy zachowanie tegoż oskarżonego nie wyczerpało znamion zarzucanego mu przestępstwa.

Jan K. był urzędnikiem zatrudnionym w Rejonowym Urzędzie Likwidacyjnym w Świebodzinie. Wśród zatrudnionych w tym urzędzie osób znajdowali się między innymi byli oficerowie i podoficerowie II Rzeczypospolitej, część z nich pochodziła z regionów anektowanych po wojnie przez ZSRR. Osoby te tworzyły grupę kolegów niekryjących niechęci do ustroju komunistycznego i niemogących pogodzić się z zależnością Państwa Polskiego od ZSRR, czemu częstokroć otwarcie dawali wyraz w rozmowach prowadzonych w pracy i poza nią. Zachowanie Jana K., które stało się przedmiotem oskarżenia o tzw. „szepetaną propagandę”, sprowadzało się do uczestnictwa w spotkaniach towarzyskich w tej grupie, w czasie których opowiadano dowcipy polityczne lub krytycznie oceniano działania władz komunistycznych.

Przeprowadzone przez prokuratora pionu śledczego IPN śledztwo dostarczyło podstaw do przyjęcia, że działania pokrzywdzonego Jana K. nie wyczerpały znamion żadnego z obowiązujących wówczas przepisów prawa karnego, a zarzuty, które mu postawiono, były wyłącznie konsekwencją tendencyjnych działań komunistycznych organów ścigania, zmierzających do skazania domniemanego „wroga ludu”.

Działanie to było – w ocenie prokuratora OKŚZpNP – aktem bezprawia i represji oraz przejawem prowadzonej przez władze komunistyczne walki politycznej z osobami postrzeganymi jako wrogie ideologicznie, stąd nosi cechy zbrodni komunistycznej i zbrodni przeciwko ludzkości.

Czyny zarzucone w akcie oskarżenia zostały opisane w art. 286 § 1 i art. 26 w zw. z art. 248 § 2 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Kodeks karny z dnia 11 grudnia 1932 r., w zw. z art. 2 ust. 1 i art. 3 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.